

VON-INFORMATIE

DE STRUKTUUR VAN DE VON

(verslag van een bijeenkomst)

Tijdens het kongres heeft het bestuur met een aantal leden gepraat over de wijze waarop het beleid van de vereniging tot stand komt: beslissingen worden meestal genomen op ledenvergaderingen waarvan het bezoekersaantal varieert van 25 tot 50, d.w.z. 1 à 2% van de leden. Het bestuur vroeg zich af, of de huidige structuur van de vereniging nog wel voldoende geschikt is voor het veldkarakter dat de vereniging zo graag wil hebben. Speelt het bestuur niet een te grote rol bij de bepaling van het beleid, en wordt er vanuit de leden niet te weinig tegenspel geboden?

Dit is, in 't kort, ons probleem. We hebben dat voor het kongres begon, aan 25 willekeurige leden van de VON voorgelegd, van wie er 12 ons schriftelijk en uitvoerig geantwoord hebben.

Het bestuur dankt hen daarvoor bij dezen hartelijk!

Hun opmerkingen zijn mede uitgangspunt geweest voor de discussiebijeenkomst op het kongres, die hieronder uiterst kort wordt samengevat:

1. Naarmate de vereniging groeit in aantal, neemt vanzelfsprekend ook het aantal consumptieve leden toe (voor wie VON = MOER, of ev. Moer en Kokon). Dit is op zich niet verontrustend. Zolang het produkt wordt afgenomen is dat een bewijs dat het beantwoordt aan de behoeften van ook die leden.
2. Wat echter ook toeneemt is het potentiële kader van de vereniging. Dit blijkt ook: er zijn op het ogenblik zo'n 130 mensen *aktief* in een van de klubs van de VON bezig, tegen zo'n 40 in het eerste jaar.
3. Regionale activiteiten zouden door het bestuur gestimuleerd moeten worden. Velen vinden zelfs dat het bestuur het initiatief moet nemen en deze activiteiten verder 'bewaken' moet, d.w.z. kijken (zorgen) dat ze niet verzanden. De uitvoering ervan moet echter bij de leden liggen.
4. Het bestuur moet dienstverlenend zijn, en open staan voor signalen vanuit het veld van leden; of alle leden ook over alles meebeslissen, wordt dan minder belangrijk.

Wat gebeurt er nu verder?

Het bestuur gaat zich op alle reacties bezinnen. Het resultaat daarvan zal aan de leden worden voorgelegd in de beleidsnota die in het najaar zal verschijnen.

Mocht u op het bovenstaande willen reageren, schrijf of bel ons dan eens. De telefoonnummers van de bestuursleden vindt u elders in deze VON-informatie.

AANVULLING BESTUUR VON

Het bestuur wil nog dit jaar zich aanvullen met een vertegenwoordiger uit de sfeer van het mavo-onderwijs, en één uit de sfeer van het havo/vwo.

Het bestuur bestaat op het ogenblik uit zes personen, en dat is beslist te weinig voor het vele werk dat gedaan moet worden.

We denken aan mensen die bereid zijn vanuit de ervaringen met moedertaalonderwijs

in hun eigen schooltype, in het bestuur mee te denken over de vernieuwing van het moedertaalonderwijs, en die er vanuit gaan dat het moedertaalonderwijs van kleuterschool tot hoger onderwijs een consistent geheel moet vormen.

Behalve bereidheid tot reflectie op onderwijs in het algemeen en moedertaalonderwijs in het bijzonder, wordt van een bestuurslid ook verwacht dat hij beslissingen durft te nemen en de verantwoordelijkheid daarvan samen met de andere bestuursleden draagt. Hoeveel tijd kost dat? Hierover is alleen zinnig te zeggen hoeveel tijd het minimaal kost, nl. 80 uur per jaar voor de voorbereiding en de uitvoering van verenigingsactiviteiten. Hoeveel tijd het u maximaal kost hangt van uw gezond verstand en uw familie af!

Hoelang zit u eraan vast? In ieder geval niet levenslang, want het is gewoonte dat een bestuurslid ongeveer drie jaar 'meegaat'.

Wat wordt u er wijzer van? U houdt drie jaar lang uw vinger aan de pols van het moedertaalonderwijs. U werkt samen met een team van mensen uit verschillende onderwijssoorten. U beschikt over de kanalen om anderen te inspireren. U neemt er altijd wat ideeën van mee. U krijgt reis- en andere onkosten vergoed.

Als u bij avo/vwo werkt, en *u voelt iets voor een bestuursfunctie*, - of u weet iemand die er voor in aanmerking lijkt te komen -, *belt u dan eens met een van de bestuursleden*:

Koos Hennephof:	02943 - 3143;
André van Kampen:	03495 - 1498;
Jan Bijvoet:	02150 - 60677;
Truke van Dorssen:	08302 - 7611;
Martien Bartling:	020 - 384009;
Frans v.d. Pieterman:	023 - 244673.

Financieel verslag VON 1972 - 1

INKOMSTEN

1. Boeksaldi 1971 ¹		
1.1. banksaldo	f 11.035,24	
1.2. kassaldo	<u>f 150</u>	f 11.185,24
2. Contributies en abonnementen		
2.1. bankgiro	f 34.296,25	
2.2. kasboek	<u>f 32</u>	f 34.328,25
3. Advertenties MOER		f 150
4. Onvoorzien ²		<u>f 5.213,66</u>
		f 50.877,15
1 Voor het flatteuze karakter hiervan: zie VON-informatie, 18 jan. 1973, Financieel overzicht 1971.		
2 Specificatie Onvoorziene ontvangsten 1972:		
4.1 MOER/Meermoer/Uitstel van opstel		f 984,75
4.2 Terugontvangen voorschotten Cocon		<u>f 3.622,23</u>
4.3 Foutieve stortingen contributies en abonnementsgelden Interkom		f 107,50
4.4 Foutieve betalingen ABN		<u>f 169,10</u>
4.5 Giften		f 30
4.6 Opheffing rekening Belg. francs		
4.6.1 giroboek	f 121,23	
4.6.2 kasboek	<u>f 2,34</u>	f 123,57
4.7 Rente		<u>f 176</u>
4.8 Niet thuis te brengen		<u>f 0,51</u>
		f 5.213,66

Financieel overzicht VON 1972 - 2

UITGAVEN

1. Bestuur en administratie.		
1.1. kosten ledenvergaderingen en bestuur:		
1.1.1. giroboek	f 759,75	
1.1.2. kasboek	<u>f 170,05</u>	f 929,78
1.2. kosten administratie:		
1.2.1. giroboek	f 1.720,58	
1.2.2. kasboek	<u>f 1.380,96</u>	f 3.101,54
1.3. honorarium administratie		<u>f 2.435,35</u>
		<u>f 6.466,67</u>
2. MOER		
2.1. produktiekosten	f 13.234,44	
2.2. declaraties redactie '71	f 269	
2.3. honor. eindred. '71	f 600	
2.4. honor. auteurs		
2.4.1. giroboek	f 1.090	
2.4.2. kasboek	<u>f 15</u>	
	<u>f 1.105</u>	f 15.208,44
3. VON-informatie		f 1.768,44
4. WAR		f 445,70
5. Interkom		f 1.038,10
6. Regionalisering en kwikgroepen (w.o. spellingaksie)		f 310,80
7. Propaganda:		
7.1. giroboek	f 2.659,07	
7.2. kasboek	<u>f 317</u>	f 2.976,07
8. Afdracht VON-België		f 443,30
9. Onvoorzien ³		
9.1. giroboek	f 3.938,74	
9.2. kasboek	<u>f 88,35</u>	f 4.027,09
10. Boeksaldi: op 31-12-72		
10.1. spaarrekening	f 10.000	
10.2. giroboek	f 8.179,72	
10.3. kasboek	<u>f 12,98</u>	f 18.192,70
		<u>f 50.877,15</u>

Nog te betalen op 31-12-72: zeker f 9.304,82⁴.

Voorlopig *netto eindsaldo* 1972 (ik verwacht nog ± f 350 declaraties):

Boeksaldi	f 18.192,70
Schulden per 31-12-72	<u>f 9.304,82</u>
	<u>f 8.887,88</u>

3 Zie Specificatie Onvoorziene uitgaven op bijlage.

4 Zie Specificatie Schulden op bijlage.

Bijlage Financieel overzicht VON 1972

Specificatie Onvoorziene uitgaven 1972.

1. Voorschotten aan Cocon	f 2.395,10
2. Aankoop Meermoer 2	f 1.173,54
3. Terugstorting foutieve betalingen ABN	f 169,10
4. Terugbetaling foutieve stortingen leden en abonnees Interkom	f 107,50
5. Diversen	<u>f 181,85</u>
	f 4.027,09

Specificatie Schulden op 31-12-72:

1. Declaraties bestuur en kosten administratie:		
1.1. vergaderingen, telefoon, porti etc. bestuur	f 763,60	
1.2. administratiekosten Muusses	<u>f 801,88</u>	
		f 1.575,48
2. MOER		
2.1. bijdrukken MOER 1972/1 en 1972/2 en kosten MOER 1972/4	f 4.838,82	
2.2. Honoraria MOER 1972/4	f 300	
2.3. Declaraties en honorarium eindred.	<u>f 774,20</u>	
		f 5.913,02
3. VON-informatie		f 1.739,87
4. Declaraties WAR		f 62,50
5. Declaraties kwikgroepen/regionalisering		<u>f 13,95</u>
		f 9.304,83

NIVELLERING VAN DE BELONING VOOR LERAREN

Het volgende fragment komt uit het Unesco-rapport *Learning to be. The world of education today and tomorrow*. (Unesco Paris, 1972, p. 215v) Het bestuur staat achter de portée van dit fragment, en biedt het de leden aan als 'bewijsmateriaal' bij de motie-Prick.

Uitgangspunt. De lerarenstand zal haar rol in de toekomst niet kunnen vervullen, tenzij ze een structuur krijgt, en zelf ontwikkelt, die beter geschikt is voor moderne opvoedingsstelsels.

Overwegingen. De vermenigvuldiging van en verscheidenheid in opvoedkundige activiteiten zal noodzakelijkerwijs leiden tot een toeneming van het aantal opvoeders. Deze toeneming lijkt onvermijdelijk en wenselijk. (. . .)

Onderscheid in onderwijzers, leraren, docenten, hoogleraren, enz., mag geen hiërarchische verschillen inhouden. Salarisschalen en promotiestelsels mogen niet afhangen van het soort onderwijs. Een onderwijzende moet de kans hebben het hoogste salarisonivo te bereiken onafhankelijk van het soort onderwijs waarin hij werkt; slechts zijn persoonlijke kwaliteiten mogen een rol spelen. Idealiter dient het onderwijzen steeds op dezelfde manier beschouwd te worden, en verdient het gelijke waardering, onver schillig in welk veld het wordt gedaan.

Aanbeveling. Wetgevende lichamen, beroepsverenigingen, vakbonden en sociale actie moeten de hiërarchische verschillen die om geen enkele geldige reden tussen de verschillende categorieën leraren in stand worden gehouden, geleidelijk terugbrengen en tenslotte afschaffen.

Commentaar. Het onderwijs moet beschouwd worden als iets dat in wezen, waarde en roeping overal hetzelfde is. Datzelfde geldt voor zijn middelen en technieken. Elke leraar moet zijn 'specialiteit' kiezen op grond van zijn voorkeur voor omgang met kinderen, adolescenten, volwassenen, of in overeenstemming met zijn behoefte om op het platteland te leven, of in een grote of middelgrote stad. (. . .)

Het verlangen naar promotie, met haar financiële en sociale voordelen moet hem niet onvermijdelijk naar steeds groter steden doen uitzien, naar steeds grotere onderwijskundige instituten, of naar de hoogste onderwijsnivo's.

NIEUWS OVER DE COMMISSIE MODERNISERING MOEDERTAALONDERWIJS

Er wordt hard aan de commissie gewerkt: vertegenwoordigers van verschillende organisaties en deskundigen op verschillende terreinen van moedertaalonderwijs ontmoeten elkaar geregeld. Ook de VON is bij de voorbereidingen betrokken, zoals afgesproken was op de laatste ledenvergadering vorig jaar. De VON-afgevaardigde is Koos Hennephof.

Er is geadverteerd voor een sekretaris, en er wordt uitgekeken naar een voorzitter. De verwachting is dat vrij snel na de grote vakantie de commissie officieel door de minister zal worden geïnstalleerd.

Mocht de instellingsbeschikking van de minister op essentiële punten afwijken van wat wij op genoemde ledenvergadering verwachtten, dan zal zij opnieuw aan de leden van de VON worden voorgelegd. Deze krijgen dan opnieuw gelegenheid zich uit te spreken

over de deelneming van de VON aan de COMO (zoals de commissie waarschijnlijk zal worden aangeduid).

In ieder geval komt deze hele zaak in de najaarsvergadering aan de orde.

DE WAR AAN HET WERK

Het wordt nou toch wel eens tijd, dat de War uit de duistere produktiespelonken het licht opzoekt. Al dit verWARD gegraveerd en gehak in de diepten van de moedertaal-didaktiek mag nou toch wel eens leiden tot het boven brengen van mooie antraciet.

Welnu, zo ver is het. De WAR zoekt niet naar snelle resultaten, maar tracht een bijdrage te leveren aan de longitudinale basis van het moedertaaldenken. Het experiment *Spelen met de Pen* van Paul Dijkstra was het eerste aangrijpingspunt. De WAR zag er een startpunt in voor een stukje creativiteitsdidaktiek van kleuterschool tot voortgezet onderwijs. En toen begon een lang proces van praten, denken, schrijven, aanvullen en herschrijven. Vele zaterdagen zijn in Bilthoven versleten met het helder krijgen van de mogelijkheid om de zaak werkelijk longitudinaal op te zetten.

CREATIEF TAALONDERWIJS (WAR-boek 1) ligt nu op de persen bij Muusses. Het eerste longitudinale taalboek in Nederland!

We kennen de beperkingen ervan en tegelijk zijn we er gelukkig mee. Het is een VON-manifestatie van longitudinale, creatieve moedertaal-didaktiek. Maar goed, dat moet ieder verder zelf maar zien.

Wat daarna? De weg wees zich vanzelf. Toen de VON de lbo in koop kreeg, werd iets zichtbaar: we ontberen in ons land een bundel met artikelen, gegevens, informatie, bronnen als basis voor vruchtbaar gezamenlijk denken over de functie van onze (taal)school en daarmee van de taaldidaktiek: we missen de fundamenteën waarop coherente deeldidactieken kunnen worden opgezet. In een enorm intensieve hersenhoezery met onderwijssociologen, linguïsten, kleuterleidsters en leraren l.b.o. heeft de WAR nu voor zichzelf al ruim zicht geschapen op de opbouw van een 'reader' als grondslag voor verdere didactische uitwerkingen. Het is een ambitieus plan, een broodnodige zaak, een arbeidsintensieve produktie, een centrale VON-kwestie. Enkele forse stappen naar WAR-boek 2 zijn al gezet, de afronding zal nog heel wat in hebben.

Maar we zwoegen door.

Kees Bolle

VON-KONGRES 1973

Van 14 t/m 17 april is in Noordwijkerhout het vierde VON-kongres gehouden. Bijna 400 deelnemers, en de meesten hebben moeten toegeven: het was een goed kongres. De langzamerhand traditionele meningsverschillen op de tweede dag waren er niet of niet zo groot. Er is in de verschillende stromen nuttig, leuk en hard gewerkt: een aantal stroomleiders kreeg de (ere-?) titel 'beulen' mee van kongresgangers.

Het kongres zal ook een follow-up hebben: kwik- en werkgroepen zijn opgericht, waarover elders in deze VON-informatie meer. Kortom, we verdienen de gedeeltelijk gesubsidieerde aardappelen volledig. Vele mensen moeten daar geloof ik voor bedankt worden. Laat ik het hier dan maar houden op 'Albert Kamer'.

Volgend jaar weer een VON-kongres, denk ik, hoewel . . .

INTERKOM

Abonnement Interkom: VON-leden f 8,50, niet-VON-leden f 14,—.

Via storting op giro 689740 t.n.v. C. J. Klein te Den Haag, onder vermelding van 'Interkom '73'.

Een komplette jaargang van 1972 is, zolang de beperkte voorraad strekt, te verkrijgen door storting van f 7,50 (niet-VON-leden f 12,50).

TWEE BERICHTEN VOOR DE BELGISCHE LEDEN

De secretaris van het bestuur van VON-België is thans H. van Cauwenberghe. Zijn nieuw adres: Houte, 38, 9510 Balegem.

De *contributie* bedraagt voor België 200.—, voor dagstudenten 120.—.

U kunt uw contributie overmaken op prk. 0.10 van het Gemeentekrediet van België te Brussel, met melding: 'Voor rek. 068-0389380-49 van V.O.N., van Caeneghemstraat 6, 9000 Gent'.

INFORMATIE KWIKGROEPEN

wie belangstelling heeft kan meedoen!

'Luistervaardigheid' n.a.v. stroom 1

Kontaktman: Jan Ausum - Ringweg Randenbroek 42f - Amersfoort. tel. 03490 - 27403.

Eerste bijeenkomst: maandag 21 mei bij Lenie Versantvoort - Leidsestraatweg 110 - Woerden. Tot nu toe negen deelnemers.

'Differentiatie-onderwijsfilosofie' n.a.v. stroom 2

Kontaktman: Nico Lucassen - Cederplein 15 - Lijmuiden. tel. 07121 - 8709.

De groep zal op Hemelvaartdag in Nijmegen samenkomen. Het adres is nog niet vastgesteld.

'Wat is drama als lesvorm nu eigenlijk waard' n.a.v. stroom 4

Kontaktman: Hans van Dam - Keizersgracht 692 - Amsterdam. tel. 020 - 236320.

'KIBOEKWIK', dynamische groep die al jaren bestaat en die stroom 5 heeft verzorgd. Trefpunt in Amsterdam, 1x per maand, in een bovenzaaltje van de beste-boekhandel-op-gebied-van-kinderboeken: Lankamp & Brinkman.

Kontaktman: Johan Poelstra - Weenenstraat 9 - Haarlem. tel. 023 - 338839.

Stroom 6 zal tot gevolg hebben een blad in de vorm van interkom: *GRAMMATOKOM I*. Het bevat de resultaten die op het kongres bereikt zijn: lesideeën, uitgewerkte les, model waarnaar een les gemaakt kan worden.

Alwie daarbij als ontvanger of als zender wil fungeren melde zich bij de kontaktman: Herman Meddens - Westermarkt 27 - Amsterdam. tel. 020 - 222175.

Er wordt gewerkt aan een grammatica voor het onderwijs (waaraan andere eisen gesteld worden dan aan een grammatica voor het nederlands).

Wie behoefte heeft aan persoonlijk kontakt, wie aan mondeling overleg de voorkeur geeft kan zich in verbinding stellen met kontaktman: Henk Aalbers - Prof. Kochstraat 21 - Hilversum. tel. 02150 - 59127, voor een kwikgroep *'Lesontwerpen en Taalbeschouwing'*.

Degenen, die wilden doorwerken op het terrein van stroom 7 hebben zich ingevoegd in bestaande structuren: Kontaktgroep AV-media docenten en: instituut Film en Jeugd. Landelijk secretariaat Overtoom 301 - Amsterdam.

Zich daar wenden tot Gerard Kruger. De bijeenkomsten hiervan zijn regionaal gesplitst om ze beter te laten functioneren. De kontaktgroep geeft 6x per jaar een tijdschrift uit met lesmodellen en analyses.

Lidmaatschap nodig. f 10,- per jaar.

'Nederlands op het MBO en HBO' Idee voor een kwikgroep.

Kontaktvrouw Lidy Otto-van Zadelhof - Rozenboomlaan 15 - Voorburg. tel. 070 - 871787.

Er is weinig coördinatie tussen de talloze MBO en HBO opleidingen wat betreft het nederlands. Misschien is het mogelijk meer samen te werken en een algemeen programma op te stellen.

'Mondiale bewustwording' (Freire)

voorlopig kontaktadres: Ineke Ligteringen - Admiraalsplein 3 - Dordrecht. tel. 078 - 41076.

VON-kontaktzoekers in eigen regio kunnen opbellen naar de VON-administratie, tel. 030 - 786181. De adressen van VON-leden zijn daar ook geschikt naar stad.